

# 14<sup>o</sup> ≈



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ  
ΜΕΛΕΤΗΣ  
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ  
ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ

# ΘΕΡΙΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ  
ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ  
ΜΕΛΕΤΗΣ  
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ  
ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ

**ΤΕΛΙΚΟ  
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ**

**6-10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018**

ΠΟΡΟΣ • HOTEL SIRENE BLUE

[www.eemmosummerschool2018.gr](http://www.eemmosummerschool2018.gr)

# Lecalcif

cholecalciferol

Δύναμη  
φωτός

Για συνταγογραφικές πληροφορίες επικοινωνήστε στα τηλέφωνα της εταιρείας

RAFARM A.E.B.E. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ

Κορίνθου 12, 15451 Ν. Ψυχικό, Αθήνα

Τηλ.: 210 67 76 550/1 • Fax: 210 67 76 552 • e-mail: info@rafarm.gr • [www.rafarm.gr](http://www.rafarm.gr)



## Περιεχόμενα

Χαιρετισμός Προέδρου	➤	4
Επιτροπές	➤	5
Οργάνωση - Διοργάνωση	➤	5
Συνοπτικό Πρόγραμμα	➤	6
Κύρια Θέματα	➤	7
Επιστημονικό Πρόγραμμα	➤	9
Πληροφορίες Επιστημονικού Προγράμματος	➤	16
Γενικές Πληροφορίες	➤	17
Χορηγοί - Ευχαριστίες	➤	19
Κατάλογος Ομιλητών-Προέδρων-Συντονιστών	➤	20



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ  
ΜΕΛΕΤΗΣ  
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ  
ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ

14<sup>ο</sup> ΘΕΡΙΝΟ  
ΣΧΟΛΕΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΜΕΛΕΤΗΣ  
ΜΕΤΑΒΟΛΙΣΜΟΥ ΤΩΝ ΟΣΤΩΝ

# Χαιρετισμός Προέδρου

Αγαπητές και Αγαπητοί Συνάδελφοι,

Η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών σας προσκαλεί στο **14<sup>ο</sup> Θερινό Σχολείο**, το οποίο φέτος θα πραγματοποιηθεί στις **6, 7, 8, 9 και 10 Ιουνίου 2018** στον Πόρο.

Το Θερινό Σχολείο είναι μια ιδιαίτερη εκδήλωση της επιστημονικής μας εταιρείας με σκοπό την εκπαίδευση, σε θεωρητικό και κλινικό επίπεδο, στα θέματα του μεταβολισμού των οστών με ιδιαίτερο τρόπο προσέγγισης. Ο βασικός άξονας στο πρόγραμμα της εκδήλωσης αφορά παρουσιάσεις - συζητήσεις κλινικών περιστατικών με διδακτική σημασία. Η παρουσίαση των περιστατικών έχει διαδραστικό χαρακτήρα, με τη δυνατότητα της ενεργού συμμετοχής των παρευρισκομένων μέσω ηλεκτρονικών συσκευών. Παράλληλα υπάρχουν διαλέξεις πάνω στις κρίσιμες εξελίξεις στα μεταβολικά νοσήματα των οστών. Η συνολική οργάνωση και το πνεύμα του Θερινού Σχολείου έχει σαν αποτέλεσμα την επί 14 χρόνια αυξανόμενη επιτυχία της εκδήλωσης.

Στόχος της διοργάνωσης, παράλληλα με την ενημέρωση, είναι και η ανταλλαγή απόψεων μεταξύ συναδέλφων διαφορετικών ειδικοτήτων. Τα θέματα προσεγγίζονται με σφαιρική οπτική από τις διαφορετικές ειδικότητες με αποτέλεσμα τη διεύρυνση των γνώσεων και την ολοκληρωμένη αντιμετώπιση των περιστατικών στην καθημερινή κλινική πράξη.

Το Θερινό Σχολείο, γίνεται σε χαλαρή ατμόσφαιρα που ευνοεί την ενεργό συμμετοχή στη συζήτηση των απλών καθημερινών ή ιδιαίτερων κλινικών καταστάσεων και οι διαλέξεις ολοκληρώνουν την απαραίτητη ενημέρωση στις τελευταίες εξελίξεις και πληροφορίες. Αποτέλεσμα όλων αυτών είναι μια ελκυστική και ταυτόχρονα επιστημονικά ολοκληρωμένη ενημέρωση για σύγχρονο και σωστό κλινικό χειρισμό στα θέματα του μεταβολισμού των οστών.

Η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών με επίγνωση της αξίας της εκδήλωσης, παρά τις όποιες δυσκολίες της εποχής οργανώνει το **14ο Θερινό Σχολείο** και φέτος, με τη συνεισφορά όλων σας απαραίτητη προϋπόθεση για την επιτυχία της.

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

**Ευαγγελία Κασκάνη**  
Πρόεδρος Ε.Ε.Μ.Μ.Ο.  
2017-2018



# Επιτροπές 14ου Θερινού Σχολείου Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών

## ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ε.Ε.Μ.Μ.Ο 2017 – 2018

**Πρόεδρος:** Κασκάνη Ευαγγελία  
**Αντιπρόεδρος:** Μάκρας Πολυζώης  
**Γεν. Γραμματέας:** Πατρίκος Δήμος  
**Ταμίας:** Χρονόπουλος Ευστάθιος  
**Μέλη:** Ματσούκα Αικατερίνη  
Σταθόπουλος Κωνσταντίνος  
Τουρνής Συμεών

## ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 14<sup>ΟΥ</sup> ΘΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ε.Ε.Μ.Μ.Ο.

### Το Δ.Σ και οι:

Αμερικάνος Νικόλαος	Δρετάκης Κωνσταντίνος	Πανταζή Ελένη
Ανδρώνης Χρήστος	Ηλιάδου Κορνηλία	Πίνη Ευαγγελία
Αντύπας Γεώργιος	Καραμήτσιου Βικτωρία	Πόντος Χρήστος
Βαφειάδου Ελένη	Κομνηνού Ελένη	Σαρπάκης Αλέξανδρος
Γεωργακόπουλος Νικόλαος	Κούκλη Ευτυχία-Μαρία	Σιδηρόπουλος Παναγιώτης
Γιαχός Δημήτριος	Κουρέλης Κωνσταντίνος	Σοφιανός Ιωάννης
Δημόπουλος Νικόλαος	Μανουσιδής Δημήτριος	Τεμεκονίδης Θεμιστοκλής
		Τσιάκου Ελένη

## ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ 14<sup>ΟΥ</sup> ΘΕΡΙΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ε.Ε.Μ.Μ.Ο.

### Το Δ.Σ και οι:

Γιώβος Ιωάννης	Λατσός Γεώργιος	Τροβάς Γεώργιος
Καπετάνος Γεώργιος	Λυρίτης Γεώργιος	Τρόντζας Παναγιώτης
Καραχάλιος Θεόφιλος	Μαυρουδής Κωνσταντίνος	Σφυρόερα Αικατερίνη
Καρράς Δημήτριος	Μπερμπερίδης Χαράλαμπος	Χατζηδάκης Δημήτριος
Καταξάκη Ευαγγελία	Παπαδοπούλου Φωτεινή	
Κοσμίδης Χρήστος	Σκαρνατάβος Γρηγόριος	

## Οργανωτής-Φορέας Εκδήλωσης



Θράκης 2, 151 24 Μαρούσι  
Τηλ / Fax: 210 6128606  
e-mail: eemmo@otenet.gr  
web site: www.eemmo.gr

## Διοργάνωση



PCO CONVIN S.A.  
Κώστα Βάρναλη 29,  
15233 Χαλάνδρι, Αθήνα,  
t 210 6833600  
f 210 6847700  
e congress@pco-convin.gr  
w www.pco-convin.gr

## Συνοπτικό Πρόγραμμα

<b>ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ</b>	13.00-20.00	Λειτουργία Γραμματείας - Εγγραφές	(FOYER LEVEL 3)
	16.00-19.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	19.00-19.45	Εισαγωγική Ομιλία	(NEFELI LEVEL 3)
	19.45-20.00	Διαχωρισμός σε Ομάδες	(NEFELI LEVEL 3)
	20.00	Συνάντηση Γνωριμίας	
<b>ΠΕΜΠΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ</b>	09.00-20.00	Λειτουργία Γραμματείας - Εγγραφές	(FOYER LEVEL 3)
	09.30-10.30	Διάλεξη	(NEFELI LEVEL 3)
	10.30-12.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	12.00-12.30	Διάλειμμα Καφέ	(LOUNGE BAR, LEVEL 7)
	12.30-15.30	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	15.30-17.00	Μεσημεριανή Διακοπή	
	17.00-20.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
<b>ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ</b>	09.00-20.00	Λειτουργία Γραμματείας - Εγγραφές	(FOYER LEVEL 3)
	09.30-10.30	Διάλεξη	(NEFELI LEVEL 3)
	10.30-12.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	12.00-12.30	Διάλειμμα Καφέ	(LOUNGE BAR, LEVEL 7)
	12.30-15.30	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	15.30-17.00	Μεσημεριανή Διακοπή	
	17.00-20.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
<b>ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ</b>	09.00-20.00	Λειτουργία Γραμματείας	(FOYER LEVEL 3)
	09.30-10.30	Διάλεξη	(NEFELI LEVEL 3)
	10.30-12.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	12.00-12.30	Διάλειμμα Καφέ	(LOUNGE BAR, LEVEL 7)
	12.30-15.30	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	15.30-17.00	Μεσημεριανή Διακοπή	
	17.00-20.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
<b>ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ</b>	09.30-14.30	Λειτουργία Γραμματείας	(FOYER LEVEL 3)
	10.00-12.00	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	12.00-12.30	Διάλειμμα Καφέ	(LOUNGE BAR, LEVEL 7)
	12.30-13.30	Παρουσίαση Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	13.30-14.00	Σχολιασμός Περιστατικών	(NEFELI LEVEL 3)
	14.00	Συμπεράσματα – Λήξη Επιστημονικής Εκδήλωσης	(NEFELI LEVEL 3)

## Κύρια Θέματα

- 1 Σύγχρονη διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση του κινδύνου κατάγματος
- 2 Διαγνωστικά και θεραπευτικά προβλήματα στην οστεοπόρωση
- 3 Ασβέστιο και βιταμίνη D – Σύγχρονες απόψεις για την ορθή χρήση
- 4 Σύνδρομο ευπάθειας – Διάγνωση και αντιμετώπιση
- 5 Παιδιατρικά μεταβολικά νοσήματα των οστών
- 6 Παθήσεις ενδοκρινών αδένων και οστικός μεταβολισμός
- 7 Ρευματικά νοσήματα και οστεοπόρωση
- 8 Καρκίνος μαστού και οστεοπόρωση
- 9 Επίδραση φαρμάκων στον οστικό μεταβολισμό
- 10 Άλλα μεταβολικά νοσήματα των οστών – Παροδική οστεοπόρωση
- 11 Νόσος Paget



www.26eemmo.gr

26°   
ΕΕΜΜΟ

Πανελλήνιο Συνέδριο  
Ελληνικής Εταιρείας Μελέτης  
**Μεταβολισμού  
των Οστών**

2-4 Νοεμβρίου  
**2018**

Ξενοδοχείο  
Makedonia Palace

**Θεσσαλονίκη**

Οργανωτής



**PCO CONVIN S.A.**

Κώστα Βάρναλη 29, 15233 Χαλάνδρι, Αθήνα

**T.** 210 6833600, **F.** 210 6847700 **E.** congress@pco-convin.gr

**www.pco-convin.gr**

# Επιστημονικό Πρόγραμμα

 ΤΕΤΑΡΤΗ, 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

 16.00 -20.00

 ΠΕΜΠΤΗ, 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

 09.30 – 20.00

 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

 09.30 – 20.00

 ΣΑΒΒΑΤΟ, 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

 09.30 – 20.00

 ΚΥΡΙΑΚΗ, 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

 10.00 – 14.30



## Επιστημονικό Πρόγραμμα

ΤΕΤΑΡΤΗ 6 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

(FOYER NEFELI LEVEL 3)

13.00 – 20.00 Προσέλευση - Εγγραφές

(NEFELI HALL LEVEL 3)

- 16.00 – 17.00** **Προεδρείο: Αικ. Σφυρόρα**  
Παρουσίαση, Συζήτηση 1<sup>ου</sup> Περιστατικού  
Γυναίκα 39 ετών με κεντρομελικού τύπου μυϊκή αδυναμία, μυαλγίες και επίπεδα βιταμίνης D 12ng/ml.  
**Φ - Α. Ελευθεριάδου**
- 17.00 – 18.00** **Προεδρείο: Μ. Τσαρούχα**  
Παρουσίαση, Συζήτηση 2<sup>ου</sup> Περιστατικού  
Μετεμμηνοπαυσιακή γυναίκα υπό αγωγή με αναστολείς αρωματάσης.  
**Ε. Τσιάκου**
- 18.00 – 19.00** **Προεδρείο: Ι. Αγοραστήδης**  
Παρουσίαση, Συζήτηση 3<sup>ου</sup> Περιστατικού  
Ανδρας 68 ετών εισάγεται λόγω διατροχανθηρίου κατάγματος ισχίου. Πραγματοποιείται επιτυχώς ήλωση τη δεύτερη μετακαταγματική ημέρα, με ομαλή μετεγχειρητική πορεία. Προγραμματίζεται εξιτήριο την πέμπτη μετεγχειρητική ημέρα. Ποια θα είναι η περαιτέρω αντιμετώπιση του.  
**Α - Π. Ρεπούσης**
- 19.30 – 19.45** **Εισαγωγική Ομιλία**  
**Ε. Κασκάνη**
- 19.45 – 20.00** **Διαχωρισμός σε Ομάδες**
- 20.00** **Συνάντηση Γνωριμίας**

**ΠΕΜΠΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018**

(FOYER NEFELI LEVEL 3)

**09.00 – 20.00** Λειτουργία Γραμματείας - Εγγραφές

(NEFELI HALL LEVEL 3)

**09.30 – 10.30****Προεδρείο: Ε. Καταξάκη – Μ. Ποτούπνης****Διάλεξη**

Αλγόριθμος θεραπευτικής αντιμετώπισης οστεοπόρωσης.

**Χρ. Κοσμίδης****10.30 – 12.00****Προεδρείο: Ε. Χρονόπουλος – Α. Λαγουδάκης****Παρουσίαση, Συζήτηση 1<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Γυναίκα 78 ετών με εγκατεστημένη οστεοπόρωση (2 παλαιά σπονδυλικά κατάγματα), μακροχρόνια χορήγηση διφωσφονικών και ακολούθως περιπαράτιδη, υπό δеноσομαμίπη σήμερα με ικανοποιητική ανταπόκριση, ζει μόνη της και προσέρχεται στο εξωτερικό ιατρείο για αντιμετώπιση των κινητικών της προβλημάτων. Παρουσιάζει ήπια αριστερά υπολειμματική πυραμιδική συνδρομή με ήπιο γνωσιακό έλλειμμα, απίσχναση και μειωμένη φυσική δραστηριότητα (λιγότερο από 3 ώρες την εβδομάδα), με χαμηλή ταχύτητα βάρδισης (0.8 m/s). Μπορεί να βελτιωθεί η κλινική εικόνα της με παρεμβάσεις;

**Ι. Διονυσιώτης****12.00 – 12.30****Διάλειμμα Καφέ**

(LOUNGE BAR LEVEL 7)

(NEFELI HALL LEVEL 3)

**12.30 – 14.00****Προεδρείο: Π. Μάκρας – Δ. Φλωράκης****Παρουσίαση, Συζήτηση 2<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Γυναίκα 44 ετών, με κεντρικού τύπου παχυσαρκία, αμνηρόρροια από 6μήνου, πρόσφατο σπονδυλικό κάταγμα και τυχαία ανεύρεση αδενώματος επινεφριδίου.

**Ν. Αγγελόπουλος****14.00 – 15.30****Παρουσίαση, Συζήτηση 3<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Άρρεν ασθενής ηλικίας 54 ετών, προσέρχεται για διερεύνηση εμμένουσας υπερκαλσιτονιναϊμίας μετά από ολική θυρεοειδεκτομή και κλινική εικόνα υπασβεστιαϊμίας (Αιμωδίες άνω άκρων και μυϊκές κράμπες). Διαγνωστική προσέγγιση και θεραπευτικοί χειρισμοί.

**Μ. Γιαβροπούλου****15.30 – 17.00****Μεσημεριανή Διακοπή**

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

(NEFELI HALL LEVEL 3)

**Προεδρείο: Κ. Σταθόπουλος – Ν. Γεωργακόπουλος**

**17.00 – 18.30 Παρουσίαση, Συζήτηση 4<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Γυναίκα 68 ετών με T-score -3,7 (ΟΜΣΣ) και ιστορικό λήψης διφωσφονικών για 8 έτη και denosumab για 4 έτη προσέρχεται λόγω άλγους (ΑΡ) μηρού χωρίς αναφερόμενο μηχανισμό κάκωσης. Ποια η διαγνωστική και θεραπευτική σας προσέγγιση;

**Σ. Νίκας**

**18.30 – 20.00 Παρουσίαση, Συζήτηση 5<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Κορίτσι ηλικίας 5 ετών με αλωπεκία και βλαιογονία άμφω, προσέρχεται σε ιατρείο για περαιτέρω έλεγχο.

**Ε. Ατσάλη**

---



## ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

(FOYER NEFELI LEVEL 3)

09.00 – 20.00 Λειτουργία Γραμματείας

(NEFELI HALL LEVEL 3)

09.30 – 10.30

**Προεδρείο: Γ. Καπετάνος – Τ. Σφέτσιος****Διάλεξη**

Ασβέστιο και βιταμίνη D. Τι είναι καλό και τι είναι κακό.

**Φ. Παπαδοπούλου**

10.30 – 12.00

**Προεδρείο: Δ. Πατρίκος – Σ. Λαζαρίδης****Παρουσίαση, Συζήτηση 1<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Γυναίκα με ρευματοειδή αρθρίτιδα, αγωγή με αντιTNF παράγοντα, μεθοτρεξάτη και κορτικοστεροειδή, υψηλό κίνδυνο κατάγματος και άσηπτη νέκρωση γνάθου μετά 12 έτη αγωγής με διφωσφονικά.

**Δ. Λάσκος**

12.00 – 12.30

**Διάλειμμα Καφέ**

(LOUNGE BAR LEVEL 7)

(NEFELI HALL LEVEL 3)

12.30 – 14.00

**Προεδρείο: Ι. Γιώβος – Σ. Τουρνής****Παρουσίαση, Συζήτηση 2<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Περιστατικό τριτοπαθούς υπερπαραθυρεοειδισμού σε υποφωσφοραϊκή ραχίτιδα.

**Π. Αναγνωστής**

14.00 – 15.30

**Παρουσίαση, Συζήτηση 3<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Περιστατικό πρωτοπαθούς υπερπαραθυρεοειδισμού κατά την κύηση.

**Σ. Τουρνής**

15.30 – 17.00

**Μεσημεριανή Διακοπή**

(NEFELI HALL LEVEL 3)

17.00 – 18.30

**Προεδρείο: Κ. Μαυρουδής – Ι. Χριστοδούλου****Παρουσίαση, Συζήτηση 4<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Προεμμηνοπαυσιακή γυναίκα με οστεοπενία και αναστολή ωθηκικής λειτουργίας λόγω Ca μαστού.

**Ε. Βαφειάδου**

18.30 – 20.00

**Παρουσίαση, Συζήτηση 5<sup>ου</sup> Περιστατικού**

Προεμμηνοπαυσιακή γυναίκα 40 ετών υπό αγωγή με αντιεπιληπτικά και αντικαταθλιπτικά φάρμακα και χαμηλή οστική μάζα.

**Α. Κλάγκου**

**ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018**

(FOYER NEFELI LEVEL 3)

09.00 – 20.00 Λειτουργία Γραμματείας

(NEFELI HALL LEVEL 3)

09.30 – 10.30 **Προεδρείο: Θ. Καραχάλιος – Αικ. Ματσούκα**  
**Διάλεξη**  
Θεραπεία οστεοπόρωσης: Διάρκεια και χειρισμοί μετά τη διακοπή.  
**Γ. Τροβάς**

10.30 – 12.00 **Προεδρείο: Π. Τρόντζας – Μ. Τυμπανίδου**  
**Παρουσίαση, Συζήτηση 1<sup>ου</sup> Περιστατικού**  
Γυναίκα 36 ετών, με ιστορικό ΣΕΛ από ηλικία 26 ετών υπό αγωγή, νεφρική προσβολή, ήπιο κάταγμα ΟΙ και επιθυμία για τεκνοποίηση.  
**Δ. Πατρίκος**

12.00 – 12.30 **Διάλειμμα Καφέ**

(LOUNGE BAR LEVEL 7)

(NEFELI HALL LEVEL 3)

12.30 – 14.00 **Προεδρείο: Γρ. Σκαραντάβος – Γ. Δήμου**  
**Παρουσίαση, Συζήτηση 2<sup>ου</sup> Περιστατικού**  
Γυναίκα 65 ετών με οστεοπενία μετά από 3 έτη χορήγησης αγωγής με denosumab  
**Α. Αναστασιλάκης**

14.00 – 15.30 **Παρουσίαση, Συζήτηση 3<sup>ου</sup> Περιστατικού**  
Γυναίκα 62 ετών, οδοντίατρος, με προηγμένη σπονδυλικό κάταγμα, T score = -3,8, χαμηλό BMI, ινομυαλγία, με διαδοχική διακοπή αντιοστεοπορωτικής αγωγής λόγω ανεπιθύμητων ενεργειών (διφωσφονικά – τεριπαράτιδη – denosumab).  
**Αικ. Κατσαλήρα**

15.30 – 17.00 **Μεσημεριανή Διακοπή**

(NEFELI HALL LEVEL 3)

17.00 – 18.30 **Προεδρείο: Γ. Αντύπας – Ε. Κασκάνη**  
**Παρουσίαση, Συζήτηση 4<sup>ου</sup> Περιστατικού**  
Ανδρας 45 ετών με πολυεστιακή μεταναστευτική παροδική οστεοπόρωση.  
**Αθ. Καραμήτρος**

18.30 – 20.00 **Παρουσίαση, Συζήτηση 5<sup>ου</sup> Περιστατικού**  
Ανδρας 78 ετών με ιστορικό νόσου Paget προσέρχεται στο ιατρείο για άλγος στη μεσότητα του δεξιού μηριαίου.  
**Χρ. Κοσμίδης**



## ΚΥΡΙΑΚΗ 10 ΙΟΥΝΙΟΥ 2018

(FOYER NEFELI LEVEL 3)

09.30 – 14.30 Λειτουργία Γραμματείας

(NEFELI HALL LEVEL 3)

**Προεδρείο: Γ. Γκούβας – Π. Γεωργίου**10.00 – 11.00 Παρουσίαση, Συζήτηση 1<sup>ου</sup> Περιστατικού

Μετεμμηνοπαυσιακή γυναίκα με οστεοπόρωση, με απώλεια οστικής πυκνότητας, παρά τη λήψη αντιοστεοπορωτικής φαρμακευτικής αγωγής.

**Π. Σιδηρόπουλος****Προεδρείο: Β. Τελεμένης – Ν. Βαλάνος**11.00 – 12.00 Παρουσίαση, Συζήτηση 2<sup>ου</sup> Περιστατικού

Γυναίκα 78 ετών με πολλαπλά κατάγματα σπονδυλικής στήλης, φυσιολογική οστική πυκνότητα ισχίων και ιστορικό θετούς αγωγής με διφωσφονικά. Το μέλλον της αγωγής.

**Β. Λυκομήτρος**

12.00 – 12.30 Διάλειμμα Καφέ

(LOUNGE BAR LEVEL 7)

(NEFELI HALL LEVEL 3)

**Προεδρείο: Ρ. Μαυρόπουλος**12.30 – 13.30 Παρουσίαση, Συζήτηση 3<sup>ου</sup> Περιστατικού

Ανδρας 46 ετών αναφέρει πρόσφατο άλγος ΑΡ ισχίου χωρίς αναφερόμενο μηχανισμό κάκωσης. Πραγματοποίησε μέτρηση οστικής πυκνότητας: Z-score ΑΡ ισχίου -2,3. Ποια είναι η διαγνωστική και θεραπευτική προσέγγιση.

**Β. Λουκάς**

13.30 – 14.00 Σχολιασμός Περιστατικών

**Π. Βαρνάβας - Κ. Μασγανάς - Α. Σαμουρκασιδής**

14.00 – 14.30 Συμπεράσματα – Λήξη Επιστημονικής Εκδήλωσης

- Απονομή Βραβείου Επιμελέστερης Συμμετοχής

- Παραλαβή Πιστοποιητικών Παρακολούθησης

## Πληροφορίες Επιστημονικού Προγράμματος

### Ιστοσελίδα

---

Πληροφορίες για το τελικό πρόγραμμα του 14<sup>ου</sup> Θερινού Σχολείου της Ε.Ε.Μ.Μ.Ο μπορείτε να βρείτε στις ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

[www.eemmosummerschool2018.gr](http://www.eemmosummerschool2018.gr)

[www.pco-convin.gr](http://www.pco-convin.gr)

[www.eemmo.gr](http://www.eemmo.gr)

### Υλικό Εκδήλωσης

---

Οι τσάντες για τους συμμετέχοντες με όλο το έντυπο υλικό, διανέμονται από τη γραμματεία, που βρίσκεται στο foyer της αίθουσας Nefeli.

### Ηλεκτρονική Αξιολόγηση Επιστημονικής Εκδήλωσης & Web Lounge

---

Η συμπλήρωση της on line φόρμας αξιολόγησης είναι υποχρεωτική, προκειμένου να παραλαμβάνουν οι συμμετέχοντες το πιστοποιητικό παρακολούθησης. Μπορείτε να συμπληρώνετε τη φόρμα αξιολόγησης καθ' όλη τη διάρκεια της επιστημονικής εκδήλωσης και όχι μόνο την τελευταία ημέρα, απλά σαρώνοντας την κονκάρδα σας στους υπολογιστές που βρίσκονται στο χώρο της γραμματείας. Στον ίδιο χώρο, υπάρχουν ηλεκτρονικοί υπολογιστές στους οποίους υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στο διαδίκτυο.

### Μοριοδότηση

---

Το 14<sup>ο</sup> Θερινό Σχολείο αξιολογείται από τον Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο με **31 μόρια** Συνεχιζόμενης Ιατρικής Εκπαίδευσης.

### Χώρος Παραλαβής Παρουσιάσεων

---

Ο χώρος εξυπηρέτησης ομιλητών θα λειτουργεί καθ' όλη τη διάρκεια του Θερινού Σχολείου στην είσοδο της αίθουσας.

Παρακαλούνται οι ομιλητές να παραδίδουν εγκαίρως το σχετικό υλικό των παρουσιάσεων τους (USB stick) τουλάχιστον μία (1) ώρα πριν την έναρξη της ομιλίας τους.



## Γενικές Πληροφορίες

### Συνεδριακός Χώρος



#### Hotel Sirene Blue

Μοναστήρι,

Επαρχιακή Οδός Πόρου - Ποσειδώνα

T.K. 18020, Πόρος

Τηλέφωνο: 2298 022741

[www.sireneblueresort.gr](http://www.sireneblueresort.gr)

Το ξενοδοχείο Sirene Blue είναι χτισμένο στην περιοχή Μοναστήρι και απέχει 3,5 χλμ. από το λιμάνι του Πόρου. Δίνει στα επαγγελματικά ταξίδια ανάλαφρο ύφος διατηρώντας σε υψηλό επίπεδο την εκάστοτε επαγγελματική διοργάνωση.

Προσφέρει συνεδριακή αίθουσα που πληροί όλες τις προδιαγραφές για την επιτυχή έκβαση μιας επιστημονικής εκδήλωσης.

### Αίθουσες Διεξαγωγής

Κύρια Αίθουσα Επιστημονικής Εκδήλωσης  
**Nefeli (Level 3)**

Γραμματεία Επιστημονικής Εκδήλωσης  
**Foyer Nefeli (Level 3)**

Web Lounge και Ηλεκτρονική Διαδικασία εγγραφής  
**Foyer Nefeli (Level 3)**

Χώρος Παραλαβής Παρουσιάσεων  
**Foyer Nefeli (Level 3)**

### Ημερομηνίες Διεξαγωγής & Ώρες Λειτουργίας Γραμματείας

Τετάρτη, 6 Ιουνίου	13.00 – 20.00
Πέμπτη, 7 Ιουνίου	09.00 – 20.00
Παρασκευή, 8 Ιουνίου	09.00 – 20.00
Σάββατο, 9 Ιουνίου	09.00 – 20.00
Κυριακή, 10 Ιουνίου	09.30 – 14.30

### Κονκάρδες Συμμετεχόντων

Για την πρόσβαση στις επιστημονικές συνεδρίες απαιτείται η επίδειξη της κονκάρδας (badge), η οποία φέρει γραμμωτό κώδικα (Barcode), προκειμένου να ελέγχεται ο χρόνος παρακολούθησης του επιστημονικού προγράμματος.

Παρακαλούνται οι συμμετέχοντες να φορούν την κονκάρδα τους καθ' όλη τη διάρκεια της επιστημονικής εκδήλωσης σε εμφανές σημείο και να την επιδεικνύουν στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό κατά την είσοδό τους στους χώρους διεξαγωγής του επιστημονικού προγράμματος. Η καθημερινή είσοδος και έξοδος των συμμετεχόντων στην συνεδριακή αίθουσα θα καταγράφεται βάσει του ελέγχου του γραμμωτού κώδικα και ο χρόνος παρακολούθησης θα καταχωρείται αυτόματα στον ηλεκτρονικό λογαριασμό κάθε συμμετέχοντα.

Η συνολική ώρα παρακολούθησης του επιστημονικού προγράμματος θα αποτελεί το βασικό κριτήριο για τη διάθεση των πιστοποιητικών παρακολούθησης και σύμφωνα με τις διατάξεις της εγκυκλίου του ΠΙΣ και του ΕΟΦ.

## Γενικές Πληροφορίες

### Πιστοποιητικά Παρακολούθησης

Η παραλαβή των πιστοποιητικών θα ξεκινήσει το πρωί της Κυριακής, 10 Ιουνίου 2018. Για την παραλαβή τους, θεωρείται απαραίτητη η συμπλήρωση της φόρμας αξιολόγησης και η επίδειξη κονκάρδας με το barcode.

### Κινητά Τηλέφωνα

Για την ομαλή διεξαγωγή του επιστημονικού προγράμματος, παρακαλούμε, όπως έχετε τα κινητά σας τηλέφωνα απενεργοποιημένα εντός της συνεδριακής αίθουσας κατά τη ώρα διεξαγωγής της συνεδρίας.

### Ασφάλεια

Η Ελληνική Εταιρεία Μελέτης και Μεταβολισμού των Οστών, η Οργανωτική Επιτροπή και η Εταιρεία Οργάνωσης του 14<sup>ου</sup> Θερινού Σχολείου, δε φέρουν καμιά ευθύνη για προσωπική φθορά, απώλεια ή ζημιά σε προσωπικά αντικείμενα των συμμετεχόντων, καθώς και για απρόβλεπτα έξοδα, που πιθανά να προκύψουν κατά τη διάρκειά του, ή λόγω καθυστερήσεων, απεργιών ή άλλων ειδικών συνθηκών κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους. Παρακαλούνται οι συμμετέχοντες, όπως φροντίσουν για τις ανάγκες τους σε ταξιδιωτική και υγειονομική ασφαλιστική κάλυψη.

### Οπτικοακουστικός Εξοπλισμός

Η συνεδριακή αίθουσα θα είναι εξοπλισμένη, με τον απαραίτητο για την προβολή των παρουσιάσεων, οπτικοακουστικό εξοπλισμό (laptop, data video projector, οθόνη και laser pointer).

Όλοι οι Ομιλητές / Εισηγητές, παρακαλούνται να έχουν διαθέσιμες τις παρουσιάσεις τους σε ηλεκτρονική μορφή (USB stick). Όλοι οι τύποι MS PowerPoint είναι αποδεκτοί.

Η χρήση προσωπικών υπολογιστών δεν επιτρέπεται. Όλες οι παρουσιάσεις θα πρέπει να παραδίδονται, τουλάχιστον 2 ώρες πριν την έναρξη της συνεδρίας, στο εξουσιοδοτημένο προσωπικό, που θα βρίσκεται καθ' όλη τη διάρκεια της επιστημονικής εκδήλωσης εντός της συνεδριακής αίθουσας.

### Συνεδρίες Επιστημονικού Προγράμματος

Για την ομαλή ροή του επιστημονικού προγράμματος, παρακαλούνται: Οι Ομιλητές / Εισηγητές να περιορίζουν την ομιλία τους εντός του χρονικού πλαισίου, που τους έχει κοινοποιηθεί. Οι Συντονιστές / Προεδρεία να τηρούν τα χρονικά πλαίσια της συνεδρίας που συντονίζουν / προεδρεύουν, εξασφαλίζοντας τον απαραίτητο χρόνο για συζήτηση και ενθαρρύνοντας ερωτήσεις από το ακροατήριο.

## Χορηγοί του 14ου Θερινού Σχολείου ΕΕΜΜΟ

Η Οργανωτική Επιτροπή και το Διοικητικό Συμβούλιο της Ελληνική Εταιρεία Μελέτης Μεταβολισμού των Οστών, ευχαριστούν θερμά τους Χορηγούς και Εκθέτες, για την υποστήριξη του Επιστημονικού Προγράμματος.

ΧΡΥΣΟΣ ΧΟΡΗΓΟΣ



ΧΟΡΗΓΟΙ

**AMGEN**<sup>®</sup>



 **MSD**  
INVENTING FOR LIFE



 **BIANEE** A.E.  
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΦΑΡΜΑΚΩΝ  
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

## Κατάλογος Ομιλητών - Προέδρων

### ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ενδοκρινολόγος, Καβάλα

### ΑΓΟΡΑΣΤΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ορθοπαιδικός, Λάρισα

### ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Α. Π. Θ., Επιστημονικός  
Συνεργάτης Β' Προπαιδευτικής  
Παθολογικής Κλινικής και Α' Μαιευτικής-  
Γυναικολογικής Κλινικής Α. Π. Θ.,  
Θεσσαλονίκη

### ΑΝΑΣΤΑΣΙΛΑΚΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

Ενδοκρινολόγος, Επιμελητής  
Ενδοκρινολογικού Τμήματος 424  
Γ.Σ. Ν. Ε, Θεσσαλονίκη

### ΑΝΤΥΠΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ορθοπαιδικός, Αθήνα

### ΑΤΣΑΛΗ ΕΡΑΤΩ

Παιδίατρος, Επιστημονικός  
Συνεργάτης Μονάδας Ρευματολογίας  
και Μεταβολισμού των Οστών, Α'  
Ορθοπαιδικής Κλινικής Πανεπιστημίου  
Αθηνών & Επιστημονικός Συνεργάτης Γ'  
Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου  
Αθηνών, Π. Γ. Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Αθήνα

### ΒΑΛΑΝΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ορθοπαιδικός, Επιμελητής Α' Ε.Σ.Υ.,  
Β' Ορθοπαιδική Κλινική,  
Γ. Ν. «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», Θεσσαλονίκη

### ΒΑΡΝΑΒΑΣ ΠΕΤΡΟΣ

Ενδοκρινολόγος, Τμήμα Ενδοκρινολογίας,  
Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Πατρών, Ρίο

### ΒΑΦΕΙΑΔΟΥ ΕΛΕΝΗ

Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος,  
Θεσσαλονίκη

### ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ορθοπαιδικός, Διευθυντής Ε.Σ.Υ.,  
Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική Κλινική,  
Π. Γ. Ν. Ιωαννίνων, Ιωάννινα

### ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ρευματολόγος, Συντονιστής - Διευθυντής  
Ρευματολογικού Τμήματος Γ. Ν. Πατρών  
«Ο ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ», Πάτρα

### ΓΙΑΒΡΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ

Ενδοκρινολόγος, Επιμελήτρια Ε.Σ.Υ., Τμήμα  
Κλινικής και Μοριακής Ενδοκρινολογίας  
Α' Παθολογικής Κλινικής Α. Π. Θ.,  
Γ. Π. Ν «ΑΧΕΠΑ», Θεσσαλονίκη

### ΓΙΩΒΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ομότιμος Καθηγητής Παθολογίας -  
Ενδοκρινολογίας, Ιατρική Σχολή Α. Π. Θ.,  
Θεσσαλονίκη

### ΓΚΟΥΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ορθοπαιδικός, Τομέαρχης Χειρουργικού  
Τομέα 424' Γ.Σ. Ν. Ε. Θεσσαλονίκη

### ΔΗΜΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ρευματολόγος, Ιωάννινα

### ΔΙΟΝΥΣΙΩΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ

Φυσιάτρος, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής  
Ε. Κ. Π. Α, Διευθυντής Κέντρου  
Αποθεραπείας - Αποκατάστασης  
«ΑΝΑΠΤΥΞΗ», Αθήνα

### ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΔΟΥ ΦΟΙΒΗ - ΑΝΤΙΓΟΝΗ

Ρευματολόγος, Λιβαδειά

### ΚΑΠΕΤΑΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ομότιμος Καθηγητής Ορθοπαιδικής  
Ιατρικής Σχολής Α. Π. Θ., Θεσσαλονίκη



**ΚΑΡΑΜΗΤΡΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Επιμελητής Α'  
Ορθοπαιδικής Κλινικής 251 Γ.Ν.  
Αεροπορίας, Αθήνα

**ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ ΘΕΟΦΙΛΟΣ**

Καθηγητής Ορθοπαιδικής Ιατρικής  
Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,  
Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική Κλινική,  
Π.Γ.Ν Λάρισας, Λάρισα

**ΚΑΣΚΑΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ**

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

**ΚΑΤΑΞΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ**

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.,  
Γ.Ν.Ελευσίνας «ΘΡΙΑΣΙΟ», Ελευσίνα

**ΚΑΤΣΑΛΗΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Επιστημονικός  
Συνεργάτης Εργαστηρίου Έρευνας  
Παθήσεων Μυοσκελετικού Συστήματος  
«Θ.ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ», Κηφισιά

**ΚΛΑΓΚΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ**

Ρευματολόγος, Επιμελήτρια  
Ρευματολογικής Κλινικής 251  
Γ.Ν.Αεροπορίας, Αθήνα

**ΚΟΣΜΙΔΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Ε.Κ.Π.Α., Αθήνα

**ΛΑΓΟΥΔΑΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ**

Ρευματολόγος, Θεσσαλονίκη

**ΛΑΖΑΡΙΔΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας,  
Λάρισα

**ΛΑΣΚΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ**

Ρευματολόγος, MSc, Κόρινθος

**ΛΟΥΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Ηγουμενίτσα

**ΛΥΚΟΜΗΤΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Διδάκτωρ Ιατρικής Σχολής  
Ε.Κ.Π.Α., Θεσσαλονίκη

**ΜΑΚΡΑΣ ΠΟΛΥΖΩΗΣ**

Ενδοκρινολόγος, Αναπλ. Διευθυντής  
Ενδοκρινολογικής Κλινικής 251  
Γ.Ν.Αεροπορίας, Αθήνα

**ΜΑΤΣΟΥΚΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ**

Ρευματολόγος, Αθήνα

**ΜΑΣΓΑΝΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

Ορθοπαιδικός, Σπάρτη

**ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΣ ΡΟΔΙΩΝ**

Ορθοπαιδικός, Επιμελητής Ε.Σ.Υ.,  
Π.Γ.Ν.Εβρου, Διδυμότειχο

**ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ**

Ενδοκρινολόγος, τ. Διευθυντής  
Ενδοκρινολογίας - Διαβήτη και  
Μεταβολισμού Γ.Ν.Α «ΑΣΚΛΗΠΙΕΙΟ»  
Βούλας, Αθήνα

**ΝΙΚΑΣ ΣΠΥΡΟΣ**

Ρευματολόγος, Ιωάννινα

**ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ**

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Α.Π.Θ., Θεσσαλονίκη

**ΠΑΤΡΙΚΟΣ ΔΗΜΟΣ**

Ρευματολόγος, Διευθυντής, Νοσοκομείο  
«Metropolitan», Πειραιάς

**ΠΟΤΟΥΠΙΝΗΣ ΜΙΧΑΗΛ**

Επικ. Καθηγητής Ορθοπαιδικής Ιατρικής  
Σχολής Α.Π.Θ., Γ' Πανεπιστημιακή,  
Ορθοπαιδική Κλινική Νοσοκομείου  
«ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», Θεσσαλονίκη

**ΡΕΠΟΥΣΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ – ΠΑΡΗΣ**

Ορθοπαιδικός, Τρίκαλα

## ΣΑΜΟΥΡΚΑΣΙΔΗΣ ΑΣΤΕΡΙΟΣ

Ορθοπαιδικός, Θεσσαλονίκη

## ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ορθοπαιδικός, Αμαλιάδα Ηλείας

## ΣΚΑΡΑΝΤΑΒΟΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

Ρευματολόγος, Διευθυντής Ε. Σ. Υ.,  
Υπεύθυνος Μονάδας Μεταβολισμού  
Οστών, Α' Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική  
Κλινική, Π. Γ. Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Χαϊδάρι

## ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

Ορθοπαιδικός, Επιστημονικός  
Συνεργάτης Μονάδας Μεταβολισμού  
Οστών, Α' Πανεπιστημιακή Ορθοπαιδική  
Κλινική, Π. Γ. Ν. «ΑΤΤΙΚΟΝ», Χαϊδάρι

## ΣΦΕΤΣΙΟΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

Ρευματολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Α. Π. Θ., Θεσσαλονίκη

## ΣΦΥΡΟΕΡΑ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ

Ρευματολόγος, Αθήνα

## ΤΕΛΕΜΕΝΗΣ ΒΑΪΤΣΗΣ

Ορθοπαιδικός, τ. Διευθυντής  
Ορθοπαιδικής Κλινικής Ν. Ν. Κ., Χανιά

## ΤΟΥΡΝΗΣ ΣΥΜΕΩΝ

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Πανεπιστημίου Ιωαννίνων,  
Επιστημονικός Συνεργάτης Εργαστηρίου  
Ερευνας Παθήσεων Μυοσκελετικού  
Συστήματος «Θ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ»,  
Κηφισιά

## ΤΡΟΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Ε. Κ. Π. Α., Επιστημονικός  
Συνεργάτης Εργαστηρίου Ερευνας  
Παθήσεων Μυοσκελετικού Συστήματος  
«Θ. ΓΑΡΟΦΑΛΙΔΗΣ», Κηφισιά

## ΤΡΟΝΤΖΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Ρευματολόγος, Υπεύθυνος Ρευματολογικού  
Τμήματος Γ. Ν. Ν. Θ. «Η ΣΩΤΗΡΙΑ»,  
Πρόεδρος ΕΠ. Ε. Μ. Υ., Αθήνα

## ΤΣΑΡΟΥΧΑ ΜΑΡΙΑ

Ενδοκρινολόγος, Κατερίνη

## ΤΣΙΑΚΟΥ ΕΛΕΝΗ

Ρευματολόγος, Πάτρα

## ΤΥΜΠΑΝΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ

Ρευματολόγος, Αρτα

## ΦΛΩΡΑΚΗΣ ΔΗΜΟΣ

Ενδοκρινολόγος, Διδάκτωρ Ιατρικής  
Σχολής Α. Π. Θ., Αθήνα

## ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΗΣ

Ενδοκρινολόγος - Διαβητολόγος, Χαλκίδα

## ΧΡΟΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

Αναπλ. Καθηγητής Ορθοπαιδικής,  
Ιατρική Σχολή Ε. Κ. Π. Α, Β' Ορθοπαιδική  
Πανεπιστημιακή Κλινική, Νοσοκομείο  
«ΑΓΙΑ ΟΛΓΑ», Νέα Ιωνία



Περαιτέρω πληροφορίες διατίθενται από τον κάτοχο της άδειας κυκλοφορίας κατόπιν αιτήσεως ή περιλαμβάνονται στη συνοπτική περιγραφή χαρακτηριστικών του προϊόντος και το φύλλο οδηγιών χρήσης.

**Βοηθήστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και Αναφέρετε  
ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για ΟΛΑ τα φάρμακα  
Συμπληρώνοντας την "ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ"**

Αναφέρετε κάθε ύποπτη ανεπιθύμητη ενέργεια σύμφωνα με το εθνικό σύστημα αναφοράς στο Τμήμα Ανεπιθύμητων Ενέργειών του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (ΕΟΦ) Τηλ. 2132040380, Fax 2106549585, με τη χρήση της Κίτρινης Κάρτας Διαβούλευση και στην ιστοσελίδα του ΕΟΦ: [www.eof.gr](http://www.eof.gr) για έντυπη ή ηλεκτρονική υποβολή ή εναλλακτικά στην AMGEN Ελλάς Φαρμακευτικά Ε.Π.Ε. Τηλ.: +30 2103447000.

GRCY-GRC-P-162-0517-050402

**AMGEN**

AMGEN Hellas Ε.Π.Ε.  
Γραβιάς 4, 151 25 Μαρούσι  
Τηλ: 210 3447000, Fax: 210 3447050  
Email: [info@amgen.gr](mailto:info@amgen.gr), [www.amgen.gr](http://www.amgen.gr)

 **prolia**<sup>®</sup>  
denosumab

**ΔΡΑΣΤΕ ΠΡΙΝ ΤΗ ΣΥΝΕΠΕΙΑ**



**Actonel**<sup>®</sup>

risedronate sodium F.C. TAB 30mg, 35mg, 75mg



ΣΥΝ - ΠΡΟΩΘΗΣΗ

**Specifar**

A Teva Company

Λ. Συγγρού 247 & Πριήνης 1  
17122 Νέα Σμύρνη  
Τ. +30 210 9411300  
F +30 210 9422668  
www.theramex.com

28ης Οκτωβρίου 1  
12351, Αγία Βαρβάρα,  
Τ. +30 210 5401500  
F. +30 210 5401600  
www.specifar.gr

**Βοηθείστε να γίνουν τα φάρμακα πιο ασφαλή και:**

- Αναφέρετε:
- ΟΛΕΣ τις ανεπιθύμητες ενέργειες για
- ΟΛΑ τα φάρμακα

Συμπληρώνοντας την «ΚΙΤΡΙΝΗ ΚΑΡΤΑ»